

Самостійна робота

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, що формує вміння навчатися, планувати свій час. Із запровадженням кредитно-модульної технології навчання, за якої скорочується обсяг аудиторної роботи, значення та статус самостійної роботи значно підвищується. Мета самостійної роботи студентів: сприяти засвоєнню ними в повному обсязі навчальної програми та формуванню в них самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати свою діяльність. Для досягнення якості підготовки рекомендуємо студентам скласти графік навчання, в якому рівномірно розподілити свої зусилля протягом семестру, а також забезпечити виконання контрольної роботи у визначені терміни. Одним з етапів самостійної роботи є підготовка повідомлень, презентацій.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ РЕФЕРАТІВ І ПРЕЗЕНТАЦІЙ ІЗ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Звернути увагу на такі аспекти:

1. Внесок подвижницької особистості у розвиток українознавства, характеристика епохи у якій жили і творили.
4. Зв'язок із відомими людьми свого часу (до яких культурно-мистецьких або громадських організацій належали).
5. Спогади про них.
6. Синтез мистецтв (портрети; картини; сценічні постановки; твори, які поставлені на музику; фільми про цих людей або за мотивами творів).
7. Джерельна база.

Заохочується робота в парі: реферат і презентація.

1. Перше комплексне видання з українознавства – «Українській народъ въ его прошломъ и настоящемъ», де опубліковано докладну антропологічну розвідку Ф.Вовка.
2. В. Вернадський як президент Української академії наук.
3. С. Єфремов і перший навчальний посібник «Українознавство».
4. Діяльність Національного науково-дослідного інституту українознавства МОН України, його цілі та завдання.
5. Фільм «Криниця для спраглих» за сценарієм Івана Драча під режисурою Юрія Ілленка.
6. Алла Горська як діяч правозахисного руху в Україні, десиденти у боротьбі за свободу.
7. «Червоний ренесанс» — документальний трисерійний фільм режисерів Віктора Шкурина та Олександра Фролова про історичні події в Україні.

8. «Книга буття українського народу, або Закон Божий». Кирило-мефодієвське братство.
9. Січові стрільці в історичних і мистецьких координатах. Угрупування «Митуса».
10. Розвиток друкарства в Україні, його вплив на культурний розвиток.
11. Олекса Довбуш у історичному ракурсі та як герой фольклорних й авторських текстів.
12. Поняття нація, народ. Хвилі еміграції. Розвиток українознавства за кордоном.
13. Українці на Далекому Сході. Відображення їхнього життя у доробку І. Багряного.
14. Іван Огієнко як учений, педагог, громадський, церковний і культурний діяч в контексті розвитку українознавства.
15. Д. Чижевський як професор Гарвардського університету (США), завідувач філософського відділу Української Вільної Академії наук у Нью-Йорку. Праці науковця.
16. Український кінорежисер, кіносценарист, поет, літератор, публіцист, член правління Національної спілки кінематографістів України Олександр Муратов. Кінотрилогія за творами Миколи Хвильового – «Танго смерті» (за твором «Повість про санаторійну зону»), «Геть сором!» (за повістю «Сентиментальна історія»), «Вальдшнепи» (за однойменним романом).
17. Національне кіно, його зародження і розвиток.
18. Сергій Якутович як український художник, графік, книжковий ілюстратор, народний художник України, лауреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка. Закоріненість в український простір (ілюстрації до твору Миколи Гоголя «Тарас Бульба», авторський проект «Мазепіана», альбом «Абсолютний слух часу», ілюстрації до твору Ліни Костенко «Берестечко»).
19. Вплив релігії на національну культуру. Українські переклади Біблії, перші перекладачі.
20. Цикл документальних фільмів «Гриф секретності знято» Національної телекомпанії України на основі матеріалів Служби безпеки України, зокрема «Цар і раб хитроців», як правда про долю видатних українців, репресованих за радянських часів за їхні патріотичні переконання.
21. Творча співпраця Леся Курбаса і Миколи Куліша як спроба збереження і розвитку української культури.
22. Національне музичне мистецтво, його відгомони за кордоном. (М. Леонтович. «Щедрик»; Квітка Цісик).

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ, перевірки рівня засвоєння знань

1. Поняття та завдання курсу українознавства.
2. Етапи розвитку українознавства як науки.
3. Комплекс народознавчих дисциплін.

4. Основні поняття дисципліни українознавства.
5. Поняття основних етнічних спільностей людей: рід, плем'я, народність, нація.
6. Завдання курсу українознавства.
7. Літературні джерела науки українознавства.
8. Українське українознавство: зародження, розвиток, перспективи.
9. Сучасний стан розвитку українознавства як науки.
10. Походження і ранні етапи історії слов'ян в українознавстві.
11. Історичні особливості переростання української народності в націю.
12. Умови формування основних ознак нації.
13. Український етнос: витоки та основні етапи розвитку.
14. Етнографічне районування України.
15. Етапи формування української народності.
16. Етапи розвитку українознавства як науки.
17. Особливості формування Української народності.
18. Етнографічне районування України.
19. Розвиток науки українознавства в ХІХ столітті та її досягнення.
20. Етнографічне районування України (Західний регіон).
21. Українська мова ХVІІІ – ХІХ століття.
22. Мовна політика в Україні.
23. Мова як визначальна ознака українського етносу в його часі та просторі.
24. Поняття національної культури.
25. Звичай як скарб українського народу.
26. Поняття про духів, демонів, демонологію.
27. Українська ментальність.
28. Світоглядні уявлення та вірування українців.
29. Обереги нашого життя.
30. Правова культура українців, історичні традиції.
31. Церква, її вплив на національну культуру.
32. Основні галузі господарства і заняття українців, побут і дозвілля.
33. Колективна взаємодопомога і громадське самоуправління.
34. Громада та звичаєве право українців
35. Національний характер та ментальність як наукові поняття.
36. Найдавніші знаки-символи в Україні.
37. Семантика народних художніх образів.
38. Культура українців за межами України.
39. Три хвили еміграції українців.
40. Культурні осередки та надбання української діаспори.
41. Сучасні еміграційні й демографічні процеси.